

کشف عوامل مؤثر بر مدیریت موفق پول در زنان متأهل: مطالعه کیفی مبتنی بر نظریه داده بنیاد

دانشجوی دکتری گروه مشاوره، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
استادیار گروه روانشناسی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
دانشیار گروه روانشناسی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

کبری اسدی^{ID}

زهرا یوسفی*^{ID}

علی مهداد^{ID}

Z.yousefi1393@khuisf.ac.ir

پذیرش: ۱۴۰۰/۰۷/۱۶ ایمیل نویسنده مسئول:

دریافت: ۱۴۰۰/۰۴/۲۴

فصلنامه علمی پژوهشی
خانواده درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۷۱۷-۲۴۳۰

<http://Aftj.ir>

دوره ۲ | شماره ۴ پیاپی ۸ | ۱-۲۳

زمستان ۱۴۰۰

نوع مقاله: پژوهشی

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر کشف عوامل مؤثر بر مدیریت موفق پول در زنان متأهل بود. **روش پژوهش:** این پژوهش به شیوه کیفی و با استفاده از روش نظریه داده بنیاد انجام شد؛ شرکت کنندگان با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند و تا رسیدن به اشباع نظری در نهایت ۱۴ زن متأهل مورد مصاحبه نیمه ساختار یافته قرار گرفتند و با استفاده از روش براون و کلارک (۲۰۰۶) تحلیل شد. **یافته‌ها:** در این پژوهش ۱۰ مقوله هسته‌ای، ۲۶ مقوله سازمان دهنده و ۸۸ کد اولیه استخراج شد. نتایج نشان داد که نقش زنان در مدیریت موفق پول در خانواده از ده مقوله هسته‌ای کاهش هزینه‌ها، اولویت‌بندی هزینه‌ها، توافقات مالی، بودجه‌بندی مالی، کسب درآمد بیشتر، همدلی مالی، آموزش مالی، آینده‌نگری مالی، ویژگی‌های مؤثر در مدیریت پول و ارتباطات مؤثر در رشد مالی برخوردار هستند. **نتیجه‌گیری:** نتایج نشان داد که مدیریت مالی خانواده، یکی از مهم‌ترین ابعاد زندگی مشترک است که نقش زن در این مدیریت حائز اهمیت است. از این رو، تأثیر زنان در مدیریت موفق پول در خانواده‌های امروزی بیش از پیش احساس می‌شود.

کلیدواژه‌ها: مدیریت موفق، پول، مدیریت مالی، خانواده

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:

درون متن:

(اسدی، یوسفی و مهداد، ۱۴۰۰)

در فهرست منابع:

اسدی، کبری، یوسفی، زهرا، و مهداد، علی. (۱۴۰۰). کشف عوامل مؤثر بر مدیریت موفق پول در زنان متأهل: مطالعه کیفی مبتنی بر نظریه داده بنیاد. فصلنامه خانواده‌درمانی کاربردی، ۲(۴ پیاپی ۸): ۱-۲۳.

مقدمه

قسمت اعظم عمر انسان‌ها در زندگی مشترک می‌گذرد؛ با ازدواج و شروع زندگی مشترک، زن و مرد باید خود را با زندگی و رابطه‌ی جدید هماهنگ کنند و به‌علاوه به نیازها و احساسات خود و حتی مقدم بر آن به احساسات و نیازهای همسر خود توجه داشته باشند، زمینه‌های رشد و شکوفایی یکدیگر را فراهم آورند و در حفظ و حراست از روابط زناشویی و حریم زندگی مشترک خود، پیوسته تلاش کنند (شیخ هادی سیروئی، مدنی و غلامعلی لواسانی، ۱۳۹۶). تغییرات و تحولات خانواده در طی زمان و به دنبال آن تغییر نقش‌ها و وظایف اعضای خانواده خود به خود شرایط نوینی را در روابط اعضای خانواده پدید می‌آورد که این شرایط متفاوت از ساختار قبلی خانواده است؛ گسترش اشتغال زنان، مشارکت بیشتر زنان در امور اجتماعی، گسترش خانواده‌ی هسته‌ای، کاهش نقش پدر و مادر در انتخاب همسر از جمله تغییرات کنونی نهاد خانواده است (لوف، شکری و قنبری، ۱۳۹۳). از این رو، شناخت مناسبات جاری در بین اعضای خانواده بسیار اهمیت دارد؛ یکی از مهم‌ترین روابط در بین اعضای خانواده، به ویژه در دوران مدرن، مناسبات پولی است؛ هر خانواده منبعی از درآمد را برای ادامه حیات خود در اختیار دارد و صرف نظر از میزان درآمد خانواده، میزان دسترسی زنان و مردان به منابع مالی در خانواده متفاوت است (علیرضائزاد و زنگنه، ۱۳۹۷)؛ بورديو، ۱۹۸۹؛ معتقد است موقعیت افراد ابتدا در درون خانواده و سپس در جامعه برحسب حجم و نوع سرمایه آن‌ها مشخص شده و این شرایط جایگاه آنان را مشخص می‌سازد؛ به زعم بورديو منابع اقتصادی منبع اصلی قدرت در جامعه هستند؛ یکی از منابع قدرت در جامعه نوین پول است (بورديو، ۱۳۹۲).

این که دسترسی به پول به عنوان بارزترین مصداق سرمایه اقتصادی و منبع قدرت مالی خانواده بر چه اساسی بین زن و مرد تقسیم می‌شود، معمولاً زنان را در شرایطی قرار می‌دهد که دسترسی کمتر و محدودتری به این منابع داشته و در موقعیت فرودست‌تری در مقایسه با مردان، قرار گیرند؛ این دو دوگانه فرودست/فراست ناشی از دسترسی نابرابر به پول در خانواده، ممکن است در رابطه متقابل با نابرابری جنسیتی جامعه نیز قرار بگیرد؛ اما عکس این رابطه همیشه صادق نیست؛ یعنی زنی که در جامعه به دلیل دسترسی به سرمایه‌های اجتماعی و فرهنگی در جایگاه فرادست قرار می‌گیرد، لزوماً همیشه در خانه موقعیت مشابهی ندارد. این الگو نشان می‌دهد که رابطه پول و قدرت تک‌خطی نیست و متغیرهای دیگری روی آن تأثیر می‌گذارند (علیرضائزاد و زنگنه، ۱۳۹۷)؛ از این رو برای درک این مسئله لازم است بیشتر درباره دسترسی زنان به پول و توزیع قدرت، کنکاش شود؛ لذا افزایش بی‌سابقه‌ی ورود زنان به بازار کار در دهه‌های اخیر به استقلال اقتصادی آنان منجر شده است و این امر چشم‌انداز چالش‌ها و تعارضات مالی را برای زنانی که از وضعیت زناشویی خود رضایت ندارند، نویدبخش ساخته است (توسلی و طاهری، ۱۳۹۳).

از آنجایی که برخورداری از حداقل تمکن مالی به‌عنوان پایه‌ی اقتصادی یکی از مواردی است که در تداوم و ثبات زندگی مشترک خانوادگی نقش مهمی دارد، خانواده‌های فاقد چنین شرایطی در معرض تهدید جدی قرار دارند؛ مسائل اقتصادی و مدیریت امور مالی را نمی‌توان نادیده گرفت چه بسیار درگیری‌ها و اختلافاتی وجود دارد که در اثر مسائل مالی پدید می‌آید؛ فشارهای اقتصادی و ناتوانی در مدیریت مالی موجب افزایش خشونت و کاهش رفتارهای گرم و حمایت‌کننده‌ی زوجین می‌شود (هلر، واتسون و ایلز، ۲۰۱۴)؛ بنابراین هنگامی که با مشکلات مالی روبرو می‌شوند، تعامل‌های مثبت بین آن‌ها کاهش می‌یابد و

گرمی و نقش حمایتی تعامل‌های زناشویی بر خوشبختی و رضایتمندی زناشویی تأثیر می‌گذارد و از این طریق کیفیت زناشویی را کاهش می‌دهد (گاتمن و گاتمن، ۲۰۱۳). با توجه به اهمیت مسائل اقتصادی و مالی در زندگی زناشویی ضرورت پرداختن به این مسئله دو چندان به نظر می‌رسد؛ مطالعات زیادی نشان داده‌اند که یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر زندگی زناشویی مسئله‌ی درآمد و مدیریت مالی است، چنانچه این درآمد از طرف هر دو زوج باشد باعث سهولت زندگی می‌شود ولی در کنار این سهولت زندگی، در پاره‌ای موارد سبب بروز مسائل و مشکلات مالی هم می‌شود؛ از طرف دیگر در صورتی که زن شاغل نباشد در پاره‌ای از مسائل مالی با همسر درگیر می‌شود و جهت برآورده کردن نیازهای خود و خانواده با مشکلاتی مواجه می‌شود که نتیجه‌ی آن بروز کشمکش بین زوجین است (فتحی، اسمعیلی، فرحبخش و دانش پور، ۱۳۹۴).

پژوهش‌های متعددی در زمینه‌ی نارضایتی‌ها و تعارضات خانواده انجام شده است و هر یک به مسائل اقتصادی به‌عنوان عاملی که باعث درگیری و اختلاف می‌شود اشاره کرده‌اند؛ اما در تحقیقات انجام شده، به این موضوع که این اختلافات و تعارضات در رابطه با کدام جنبه‌های مسائل اقتصادی رخ می‌دهد کمتر اشاره شده است (چپمن و کاتانو، ۲۰۱۳). افزون بر آن، ویژگی‌های زن و مرد در پذیرش نقش‌ها در خانواده تأثیر بسزایی بر روابط و کارکرد خانواده دارند. مردان که از ویژگی حمایت‌کنندگی قوی‌تری برخوردارند و از احساس‌های مثبت بارآوری در نتیجه کار بهره می‌برند، در قیاس با زنان که ویژگی ذخیره‌کنندگی عمیق‌تری دارند، در مسائل مالی دو نقش متفاوت خواهند داشت (گاتمن، ۲۰۱۱)؛ از این رو، تجربه نشان داده زوج‌هایی که مدیریت مسائل مالی تنها بر دوش یکی از آن‌هاست و کنترل برابری بر چگونگی خرج کردن ندارند، احساس رضایت کمتری را تجربه می‌کنند؛ و گاهی همین عدم مدیریت مالی در خانواده‌ها از دلایل به وجود آورنده تعارضات مالی، ناسازگاری‌های زناشویی، مشاجره‌ها و ارتباط ناکارآمد بین زوج‌ها می‌شود (خطیب، ۱۳۹۰)؛ پرواضح است که ترکیب عواملی، باعث شکل‌گیری مدیریت موفق مالی در زوجین می‌شود؛ به‌منزله بخشی از پیشایندهای مدیریت موفق مالی، می‌توان از نوع ارتباط و تعاملات در خانواده نام برد (کپلر، ۲۰۱۵)؛ از این رو، افراد خانواده فعالیت‌های انفرادی، افکار و احساساتشان را با دیگر اعضای خانواده در میان می‌گذارند و اعضا در کنار یکدیگر و با هم تصمیم می‌گیرند؛ در خانواده‌هایی با جهت‌گفت و شنود، تشویق به مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها، منجر به شکل‌گیری استقلال، صمیمیت، احساس مثبت نسبت به یکدیگر و رضایتمندی از زندگی مشترک می‌شود (گاتمن و گاتمن، ۲۰۱۳). به نظر می‌رسد با توجه به اینکه خانواده‌های ایرانی دوره‌ای از ریاضت اقتصادی را پشت سر می‌گذارند با کشف علل و عوامل مؤثر بر مدیریت موفق پول در زنان متأهل شاغل یکی از شیوه‌های مهم در شناسایی علل تعارضات مالی و نارضایتی در بین زوجین است؛ به‌طوری که بهره‌گیری از عوامل شناسایی شده در راستای کاهش تعارضات و نارضایتی زناشویی است و تدوین الگوی نظری حاکم بر این عوامل می‌تواند نظریه‌ای بومی را در اختیار قرار دهد که به بسیاری از سؤالات و گره‌های فرهنگی و ارزشی ازدواج به عنوان بافت بومی پاسخ دهد؛ بنابراین با شناسایی و عوامل مؤثر بر مدیریت موفق پول در خانواده می‌توان محتوای متناسب با ارزش‌های هر جامعه را با توجه به بافت فرهنگی آن، طراحی کرد و از میزان سردرگمی‌های متخصصین که ناشی از مغایرت ارزش‌ها، نگرش‌ها و باورهای مربوط به ازدواج و خانواده برآمده از جوامع و فرهنگ‌های متفاوت است، کاست. از این رو، با شناسایی

علل و عوامل مؤثر بر مدیریت موفق پول در زنان به عنوان مهم‌ترین رکن یک خانواده؛ علاوه بر کمک به زوجین، خانواده‌ها و متخصصین می‌تواند در نظام سلامت کشور در راستای توجه بیش‌ازپیش به مقوله خانواده موفق با متر و معیار فرهنگ برآمده از جامعه ایرانی اسلامی کمک‌رسان باشد. لذا پژوهش حاضر بر آن است تا با تأکید بر معرفت‌شناسی کیفی و روش نظریه‌ی زمینه‌ای ابتدا به کشف علل و عوامل مؤثر بر مدیریت موفق پول در زنان متأهل پرداخته و نهایتاً در پی پاسخ به سؤالات پژوهشی زیر است:

۱. مدیریت مناسب پول در خانواده از چه مؤلفه‌هایی تشکیل شده است؟

۲. مؤلفه‌های مؤثر زنان در مدیریت موفق پول در خانواده کدام‌اند؟

روش پژوهش

به منظور بررسی تجارب زیسته زنان جهت شناسایی عوامل مؤثر بر مدیریت موفق پول در خانواده از تحلیل مضمون به روش شش مرحله‌ای براون و کلارک (۲۰۰۶) استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش زنان متأهل موفق در حوزه مدیریت پولی در خانواده بود؛ شرکت‌کنندگان در تحقیق به صورت داوطلبانه و از طریق روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. از بین زنان متأهل شهر تهران که شرایط حضور در تحقیق را داشتند؛ یعنی زنان متأهل موفق در حوزه مدیریت پولی در خانواده که بیش از ۵ سال از زندگی متأهلی‌شان گذشته و داوطلب شرکت در تحقیق بودند دعوت به عمل آمد که در مصاحبه تحقیق حضور داشته باشند. قبل از انجام پژوهش به منظور رعایت اصول اخلاقی از زنان برای شرکت در مطالعه و ضبط صدا رضایت گرفته شد و راجع به اهداف پژوهش حاضر، علت ضبط جلسه مصاحبه، محرمانه ماندن اطلاعات و هویت آن‌ها توضیحات لازم ارائه شد. با توجه به شیوه گردآوری اطلاعات، چنانچه هدف از مصاحبه، اکتشاف و توصیف عقیده‌ها و نگرش‌های مصاحبه شونده باشد و نیز با در نظر گرفتن زمان و منابع در دسترس، ۱۰ تا ۱۵ نمونه برای مصاحبه کافی خواهد بود (کوال، ۲۰۰۶). پس از مصاحبه با ۱۴ زن، اطلاعات گردآوری شده به نقطه اشباع رسید و به تشخیص پژوهشگران به ادامه مصاحبه نیازی نبود. اطلاعات جمعیت شناختی هر کدام از شرکت‌کنندگان با ذکر نام مستعار آن‌ها آمده است؛ پس از کسب اجازه مصاحبه‌ها به شکل عمیق و نیمه ساختاریافته و به صورت حضوری انجام شد و توالی پرسش‌ها با توجه به فرایند مصاحبه و پاسخ‌های هر شرکت‌کننده یکسان نبود؛ اما سعی شد انواع مشابهی از اطلاعات از همه افراد شرکت‌کننده در مصاحبه گردآوری شود.

ابزار پژوهش

۱. **مصاحبه نیمه ساختاریافته.** فرم مصاحبه نیمه ساختاریافته شامل پرسش‌های باز برای بررسی عوامل مؤثر بر مدیریت موفق پول در خانواده با زنان متأهل بود. برای این منظور پژوهشگر ابتدا به تدوین فرم مصاحبه پرداخت. این فرم شامل عنوان طرح تحقیق، زمان مصاحبه، تاریخ و محل مصاحبه است. در ابتدای این فرم خلاصه‌ای از هدف طرح تحقیق ذکر شد و مصاحبه‌گر با قرائت آن برای مصاحبه شونده او را در جریان هدف تحقیق قرار داد. پس از آن هر یک از سؤالات مصاحبه به ترتیب ذکر شدند. مدت زمان مصاحبه‌ها بر حسب شرایط و تمایل شرکت‌کنندگان ۳۰-۴۵ دقیقه بود. همه مصاحبه‌ها به صورت دیجیتالی ضبط و بلافاصله پس از ضبط کلمه به کلمه نوشته شد. برای افزایش روایی و پایایی که معادل استحکام

علمی یافته‌ها^۱ در تحقیق کیفی است، درگیری طولانی مدت محقق^۲ و تماس و ارتباط او با مشارکت‌کنندگان با حداکثر تنوع نیز اعتبار داده‌ها را افزایش داد. همچنین از روش‌های مقبولیت داده‌ها^۳ با مرور دست‌نوشته‌ها توسط مشارکت‌کنندگان^۴ جهت رفع هرگونه ابهام در کدگذاری‌ها استفاده شد (سیدمن، ۱۳۹۴). برای این منظور، پژوهشگر قسمت‌هایی از مصاحبه و کدگذاری را در اختیار آنان قرار داده تا به مفاهیم یکسان در رابطه با گفته‌های مشارکت‌کنندگان دست یابد. همچنین از اشباع داده‌ها نیز برای بالا بردن اعتبار استفاده شد. قابلیت تعیین – تأیید^۵ نیز با جمع‌آوری سیستماتیک داده‌ها و با رعایت بی‌طرفی محقق، توافق اعضاء^۶ روی مصاحبه‌ها، کدها و دسته‌بندی کدهای مشابه و طبقات برای مقایسه بین آنچه که محقق برداشت نموده با آنچه که منظور مشارکت‌کنندگان بوده است، استفاده شد (ایمان و نوشادی، ۱۳۹۰).

روش اجرا. پس از کسب مجوزهای لازم و شناسایی زنان متأهل همکاری کننده در پژوهش، جهت انجام مصاحبه هماهنگی صورت گرفت. در ابتدای مصاحبه به زنان اطمینان داده شد که موارد مصاحبه شده کاملاً در جهت اهداف پژوهش صورت می‌گیرد و پس از اطمینان‌دهی اقدام به ضبط صدای آن‌ها شد. پس از به اشباع رسیدن نمونه‌های پژوهش و تحلیل و پیاده سازی متون نتایج استخراج و در ادامه گزارش شد.

یافته‌ها

میانگین و انحراف استاندارد سنی زنان مصاحبه شونده ۳۶/۴۴ سال (۳/۸۱) بود؛ همه زنان مورد مطالعه متأهل و دارای فرزند بودند. چهار نفر از زنان شرکت‌کننده در پژوهش دارای مدرک تحصیلی کارشناسی، ۷ نفر دارای مدرک کارشناسی ارشد و ۳ نفر دارای مدرک دکتری بودند. میانگین طول مدت ازدواج این زنان ۶ سال و ۴ ماه بود.

سؤال کیفی اول: مدیریت مناسب پول از چه مؤلفه‌هایی تشکیل شده است؟

به منظور پاسخ‌گویی به این سؤال و استخراج مؤلفه‌های مدیریت مناسب پول از روش تحلیل مضمون به روش شش مرحله‌ای کلارک و براون (۲۰۰۶) استفاده شد و داده‌های مستخرج از مصاحبه با زنان طبقه متوسط تحلیل شد. در مرحله اول که به رونویسی^۷ معرفی شده است؛ داده‌ها چندین بار توسط محققین تجزیه و تحلیل شد و محققین با داده‌ها آشنا شدند. در مرحله دوم جنبه‌های مرتبط هر مصاحبه کدگذاری شد؛ در مرحله سوم جستجوی مقولات از کدهای اولیه آغاز شد و مقولات بالقوه استخراج شد که با عنوان مقوله‌بندی اولیه در جدول ۱ ارائه شده است. در مرحله چهارم مقولات مستخرج مرور شدند و مقولات

1. truth worthing
2. prolonged engagement
3. credibility
4. member check
5. confirmability
6. peer check
7. Transcribing data

مرتبه اول مرتبط به هم در مقولات سازمان دهنده دسته‌بندی شدند و در مرحله پنجم مقولات سازمان دهنده به هم مرتبط در مقوله هسته‌ای جای گرفتند و مقولات هسته‌ای نام‌گذاری شدند.

جدول ۱. مقوله‌بندی مرتبه اول، سازمان دهنده و هسته‌ای

مقوله‌بندی هسته‌ای	مقوله‌بندی سازمان دهنده	مقوله‌بندی مرتبه اول	
کاهش هزینه‌ها	کاهش هزینه‌های اوقات فراغت	کاهش هزینه‌های سفر	
		استفاده از تفریحات رایگان یا ارزان	
	کاهش هزینه‌های جسمانی	کاهش هزینه‌های غذا	
		کاهش هزینه سلامت	
	کاهش هزینه‌ی شبه نیازها	کاهش هزینه‌ی شبه نیازها	کاهش هزینه پوشاک
			خرید وسایل جنبی ارزان‌تر
			تحصیل ارزان‌تر
			کاهش هزینه برای تشریفات و مناسک‌های زندگی
			کاهش هزینه‌ی سفرهای درون شهری
	کاهش هزینه‌های نیاز به تعلق	کاهش هزینه‌های نیاز به تعلق	برگزاری مهمانی ارزان‌تر
کاهش هزینه‌ی هدایا			
اولویت‌بندی هزینه‌ها	هزینه‌های مرتبه اول	تهیه خانه و هزینه‌های مسکن	
		تهیه مواد غذایی سالم	
		پرداخت اقساط	
		هزینه‌های سلامت	
		هزینه‌های مربوط به واجبات دینی	
		هزینه‌های مربوط به مشارکت اجتماعی	
	هزینه‌های مرتبه دوم	هزینه‌های مرتبه دوم	خرید اتومبیل
			توجه به تحصیلات فرزندان
			توجه به پوشاک فرزندان
			توجه به مسافرت
		خرید باغ و ویلا	

ادامه جدول ۱. مقوله‌بندی مرتبه اول، سازمان دهنده و هسته‌ای

مقوله‌بندی هسته‌ای	مقوله‌بندی سازمان دهنده	مقوله‌بندی مرتبه اول
اولویت‌بندی هزینه‌ها	هزینه‌های مرتبه سوم	هزینه مهمانی
		هزینه خرید هدیه
		هزینه برای زیبایی
		هزینه برای تنقلات
		هزینه برای تجملات
		هزینه برای امکانات ثانویه
توافقات مالی	توافقات مالی با بستگان	توافق و هماهنگی مالی با همسر
		توافق مالی با فرزندان
		توافق مالی با نزدیکان در خصوص هزینه‌ها و منابع مالی
	توافقات مالی با همکاران	دقت در تنظیم قراردادهای مالی
		دقت در انتخاب شریک مالی
		داشتن شریک مالی
	توافقات مالی با سایر افراد	توجه به چانه‌زنی در خرید
		توجه به خرید با گارانتی
بودجه‌بندی مالی	کوتاه مدت	مراقبت‌های روزانه تغذیه‌ای
		مراقبت‌های بهداشتی
	میان مدت	پرداخت هزینه‌های مربوط به مسکن
		پرداخت هزینه‌های اتومبیل
	سالانه	تحصیلات فرزندان
		هزینه سفر
		پرداخت دستمزدها
	چشم‌انداز آینده	سرمایه‌گذاری
پس‌انداز		
کسب درآمد بیشتر	کسب درآمد به کمک صرفه‌جویی	صرفه‌جویی در خرج‌های زندگی
		صرفه‌جویی در برج‌های زندگی
	کسب درآمد به کمک فعالیت بیشتر	شاغل شدن کلیه اعضای در سن کار در خانواده
		وارد شدن به مشاغل خانگی
		گرفتن وام برای کسب و کار
		پیدا کردن منابع سرمایه‌گذاری
پیدا کردن منابع کسب درآمد بیشتر		

ادامه جدول ۱. مقوله‌بندی مرتبه اول، سازمان دهنده و هسته‌ای

مقوله‌بندی مرتبه اول	مقوله‌بندی سازمان دهنده	مقوله‌بندی هسته‌ای
بخشش	همدلی مالی مبتنی بر فضائل اخلاقی	همدلی مالی
صدقه		
مشارکت در قرض‌الحسنه		
مشارکت اجتماعی		
پرداخت وجوهات شرعی		
حمایت مالی از بستگان		
شرکت در دوره‌های آموزش مهارت‌های شغلی	رشد مالی فردی	آموزش مالی
شرکت در دوره‌های آموزش کاری		
آموزش غیرمستقیم به فرزندان و اعضای خانواده	رشد مالی خانوادگی	
آموزش مستقیم به فرزندان و اعضای خانواده		
توجه به داشتن بیمه	آینده‌نگری مالی خودمدار	آینده‌نگری مالی
توجه به پس‌انداز		
دادن هدیه به شکل سرمایه		
اجتناب از خرید بی‌جا		
جستجوی شرکای مالی مناسب	آینده‌نگری مالی دیگر مدار	
تهیه مسکن و امکانات مالی برای فرزندان		
باور به لزوم چرخش پول در کنار ذخیره پول	باورهای مالی	ویژگی‌های مؤثر در مدیریت پول
باور به لزوم مشارکت اجتماعی به کمک پول		
باور به کمک‌رسانی مایه خیر و برکت پول است		
باور به پول وسیله ارزشمند نه هدف ارزشمند		
باور به کارگشایی و رزاق بودن خدا		
عادت به پس‌انداز	رفتارهای مالی	
حسابگری		
ریسک مالی		
تبدیل پول به کالای ارزشمند		
مراقبت از مسکوکات		
دقت در تنظیم اسناد مالی		
مراقبت از اسناد مالی		
بهره‌برداری صحیح از منابع مالی موروثی		
استفاده از امکانات دیگران	حمایت‌های مالی دیگران	ارتباطات مؤثر در رشد مالی
دریافت کمک بلاعوض از بستگان		
دریافت قرض‌الحسنه از بستگان		

		حمایت‌های اولیه مالی بستگان
		بردن ارثیه مؤثر در رشد مالی
	الگوهای مناسب مالی	داشتن دوستان پولدار
		داشتن دوستان صرفه‌جو

با توجه به تحلیل داده‌ها و نتایج مندرج در جدول ۱، مدیریت پول در خانواده از ۱۰ مقوله هسته‌ای (کاهش هزینه‌ها، اولویت‌بندی هزینه‌ها، توافقات مالی، بودجه‌بندی مالی، کسب درآمد بیشتر، همدلی مالی، آموزش مالی، آینده‌نگری مالی، ویژگی‌های مؤثر در مدیریت پول و ارتباط مؤثر در رشد مالی) و همچنین از ۲۶ مقوله‌بندی سازمان دهنده و ۸۸ مقوله‌بندی مرتبه اول برخوردار است که در ادامه به بررسی هر یک پرداخته شده است.

۱. کاهش هزینه‌ها

تحلیل مصاحبه‌های زنان موفق در مدیریت پول در طبقه متوسط نشان داد یکی از مقوله‌های هسته‌ای در مدیریت پول کاهش هزینه‌هاست که شامل مقولات سازمان دهنده کاهش هزینه‌های اوقات فراغت، هزینه‌های جسمانی، هزینه‌های شبه نیازها، هزینه‌های نیاز به تعلق.

کاهش هزینه‌های اوقات فراغت، یکی از کدهای سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد در بین زنان طبقه متوسط هزینه اوقات فراغت کاهش یافته است و شامل مقوله‌بندی اولیه زیر بود:

الف. کاهش هزینه سفر

ب. استفاده از تفریحات رایگان

به عنوان مثال شرکت‌کننده اول چنین بیان کرد: «خیلی دوست داشتم به کیش برم با خانواده ولی واقعاً دیدم کارهای مهم‌تری تو زندگی هست که باید انجام بدم برای مثال خرید لوسترهای بهتر یا فرش بهتر قید این کار را زدم، حتی شده برم مسافرت در شهرهای بین راهی به جای هتل توی چادر تو پارک بخوابم»
کاهش هزینه‌های جسمانی، یکی دیگر از مقولات سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بوده که نشان می‌داد زنان طبقه متوسط می‌کوشند تا هزینه‌های جسمانی اعضای خانواده را کاهش دهند و شامل مقوله‌بندی اولیه زیر بود:

الف. کاهش هزینه غذا

ب. کاهش هزینه سلامت

به عنوان مثال مشارکت‌کننده سوم بیان کرد: «سعی می‌کنم مواد غذایی خوب تهیه کنم از نظر سلامت مواد ولی بسته‌بندی مواد یا اندازه میوه برام مهم نیست؛ با خرید کمتر غذای بیرون حداقل ۳۰ الی ۴۰ درصد صرفه‌جویی می‌کنم و باید بگم که تلاش می‌کنم حتماً دو وعده غذاهای سرد بخوریم و یک وعده پختنی بعضی چیزها اصلاً بیش از سالی یک‌بار در زندگی ما انجام نمیشه برای مثال خوردن کله‌پاچه یا بیرون...»
کاهش هزینه شبه نیازها، دیگر کد سازمان دهنده در این مقوله‌بندی هسته‌ای بود که نشان می‌داد وسایل یا ابزارهایی که از نظر اهمیت جایگاه شبه نیاز دارند از هزینه محدود و کمتر در خانواده برخوردار هستند.

الف. کاهش هزینه پوشاک

ب. کاهش هزینه‌های درون شهری

ج. کاهش تشریفات و مناسک زندگی

د. تحصیل ارزان‌تر

ه. کاهش هزینه وسایل جنبی

کاهش هزینه‌های نیاز به تعلق، یکی دیگر از مقولات سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد این زنان هزینه برقراری و حفظ ارتباطات را کاهش داده‌اند و شامل مقوله‌بندی‌های اولیه زیر بودند.

الف. کاهش هزینه هدایا

ب. برگزاری مهمانی ارزان‌تر

شرکت‌کننده پنجم در این خصوص چنین گفت: «هدیه می‌خرم اما به اندازه جیبم ولی معمولاً هدیه خوب می‌زارم حتماً سودمندی هدیه برای طرف مقابلم خیلی برام مهم اما توقعی از دیگران ندارم در هدیه گرفتن که بعداً طلبکارم باشند»

۲. اولویت‌بندی هزینه‌ها

تحلیل مصاحبه‌های زنان موفق در مدیریت پول در طبقه متوسط نشان داد یکی از مقوله‌های هسته‌ای در مدیریت پول اولویت هزینه‌هاست که شامل مقولات سازمان دهنده کاهش هزینه‌های مرتبه اول، هزینه‌های مرتبه دوم و هزینه‌های مرتبه سوم.

هزینه‌های مرتبه اول به این نکته اشاره دارد که هزینه‌ی اشیاء و کالاها و رویدادهای زندگی در خانواده زنان طبقه متوسط از اولویت برخوردار است شامل مقولات مرتبه اول زیر بود:

تهیه خانه و هزینه‌های مسکن

«من از اول به همسرم گفتم ما باید به جای خرج‌های بی‌جا اول خونه بخریم یه مسکن مهر خریدیم و این خیلی به ما کمک کرد و ندادن اجاره خانه باعث شد ما هم ماشین خریدیم»

الف. تهیه مواد غذایی سالم

ب. پرداخت اقساط

ج. هزینه‌های سلامت

شرکت‌کننده پنجم بیان کرد که: «اول ماه به ماه که میشه از حقوقم اقساط را می‌زارم کنار این کار یه کم به ما فشار میاره اما چاره‌ای ندارم چون با پرداخت اقساطم زندگیم را میتونم تا آخر ماه تنظیم کنم البته چندساله خیلی بهم فشار اومده من سرکار نمیرم ولی این دو کمک را تونستم به همسرم بکنم که خونه دار و ماشین دار باشیم»

هزینه‌های مربوط به واجبات دینی یکی از مقوله‌های سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد موضوعات مرتبط با ارزش‌های مهم در مرتبه اول اهمیت در اولویت‌بندی قرار می‌گیرند.

هزینه‌های مربوط به مشارکت اجتماعی

«اول صبح صدقه را می‌زارم کنار هم برای ضعفا خوبه هم انرژی مثبتی به خودم میده بلاهایی را دفع کرده خیلی معجزه از صدقه دیدم صدقه را همیشه میدم برام کارگشاست»

هزینه مرتبه دوم دومین مقوله سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد برخی موضوعات و رویدادها از نظر اهمیت در مرتبه دوم اهمیت قرار دارند؛ و شامل مقوله‌بندی اولیه زیر بود.

الف. خرید اتومبیل

ب. توجه به تحصیلات فرزندان

ج. توجه به پوشاک فرزندان

د. توجه به مسافرت و اوقات فراغت

ه. هزینه تمیزکاری

و. خرید باغ و ویلا

شرکت‌کننده هشتم گفت: «من معمولاً بعد از کنار گذاشتن هزینه‌های حیاتی و مهمم همیشه به تحصیلات بچم فکر کردم موفق شدنش و رفتنش به بهترین مدرسه» و شرکت‌کننده یازدهم معتقد بود: «من به گرفتن تمیزکار و داشتن تمیزکار برای یه خانم کارمند اهمیت میدم هم به یه زن بی‌بضاعت کمک شده هم به خودم بنابراین اگه پولی داشته باشم اضافه تمیزکار را حتماً می‌گیرم»

هزینه‌های مرتبه سوم، سومین مقوله سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد پاره‌ای از موضوعات از لحاظ اهمیت برای صرف پول در مرتبه سوم قرار دارند.

الف. هزینه مهمانی

ب. هزینه خرید هدیه

ج. هزینه برای زیبایی

د. هزینه برای تنقلات

ه. هزینه برای تجملات

و. هزینه برای وسایل جانبی

«خانواده همسر من معمولاً هدیه‌های ارزون قیمت می‌گذارند؛ اما خانواده خودم هدایای گرون قیمت البته خانواده خودم هم کارمند هستند ولی خوب به هدیه به نزدیکان اهمیت میدن منم با همون هدایای خودشون که معمولاً هم طلا هست برای اونا جبران می‌کنم ولی هدیه را حتماً می‌برم ولی در هدیه دادن قانون پای پای بودن هدایا را رعایت می‌کنم نه از خودم زیاد می‌بخشم نه می‌زارم حق کسی بیاد پیشم ولی داریم کسایی را تو فامیل که حق بقیه براشون مثل آب خوردنه» (شرکت‌کننده پنجم)

«به قد جیبیم سالی چند بار میتونم برم آرایشگاه هر ده سال یه بار هم میرم موهام را مش می‌کنم کرم ضد آفتاب هم همیشه پول براش میدم و البته کرم روز ولی بیشتر نه چون ندارم و در اولویت هم برایم نیست» (شرکت‌کننده ششم).

۳. توافقات مالی

تحلیل مصاحبه‌های زنان موفق در مدیریت پول در طبقه متوسط نشان داد یکی از مقوله‌های هسته‌ای در مدیریت پول توافقات مالی است که شامل مقولات سازمان دهنده توافقات مالی با بستگان، توافق مالی با همکاران، توافق مالی با سایر افراد.

توافق مالی با بستگان یکی از مقولات سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد این افراد در زندگی روزانه توافقات مالی صحیحی با بستگان خود دارند که باعث توسعه مالی اونا شده که شامل کدهای اولیه زیر بود:

توافق با همسر

توافق مالی با فرزندان

توافقات مالی با نزدیکان در خصوص منابع و هزینه‌ها

«وقتی به زندگی خودمون نگاه می‌کنم می‌بینم یکی از علت‌های پیشرفت ما در زندگی این بوده که اختلافات مالی اندکی داشتیم و به قول ما اصفهانیا «تو و منی» نداشتیم این باعث شد که من و همسرم تعاون خوبی با هم داشته باشیم و مانع تراشی برای هم نکنیم البته تصمیمات اشتباه هم داشتیم ولی خیلی کم بوده» (شرکت‌کننده اول)

«سعی کردم به فرزندانم یاد بدم که پول یعنی چه هرچند تا حدودی ولخرج‌اند ولی بازم تا حدودی موفق بودم به هر حال خیلی با هم جنگ و دعوا نداریم سعی کردم براشون الگوی درست خرج کردن باشم و ضمناً باهاشون درباره هزینه‌ها و نحوه زندگی هم گفتگو می‌کنم» (شرکت‌کننده نهم)

توافقات مالی با سایر افراد، یکی از مقولات سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد این افراد در زندگی روزانه توافقات مالی صحیحی با همکاران خود یا همسرانشان را دارند که باعث توسعه مالی اونا شده که شامل کدهای اولیه زیر بود:

دقت در تنظیم قراردادهای مالی

الف. داشتن شریک مالی

ب. دقت در انتخاب شریک مالی

ج. توجه به چانه‌زنی در خرید

د. توجه به خرید با گارانتی

«من خیلی جاها شریک مالی داشتم خدا را شکر شریکام خوب بودن هر چند آزارهایی هم برای من داشتند ولی سعی کردیم به اصول و توافقات دقیق اولیه پایبند باشیم مثلاً اولین خونم را شریکی خریدم و گرنه هیچ‌وقت خانه‌دار نمی‌شدم اونم خانه‌دار نمی‌شد با هم ساختیم و بعد فروختیم و بعد سرمایه خوبی برای خرید یه خونه بهتر برامون فراهم شد» (شرکت‌کننده هشتم)

«به خرید با گارانتی توجه دارم یه بار ماشین ظرف‌شویی خریدم یکهو دود کرد و سریعاً شرکتش اومد برد و یکی نو داد اگر گارانتی نداشت بیچاره بودم»

۴. بودجه‌بندی مالی

تحلیل مصاحبه‌های زنان موفق در مدیریت پول در طبقه متوسط نشان داد یکی از مقوله‌های هسته‌ای در مدیریت پول بودجه‌بندی مالی است که شامل مقولات سازمان دهنده بودجه‌بندی کوتاه مدت، میان مدت، سالانه، چشم‌انداز آینده.

بودجه‌بندی کوتاه مدت، یکی از مقولات سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد این افراد به شکل نانوشته بودجه‌بندی دارند؛ که شامل کدبندی‌های اولیه زیر بود:

الف. مراقبت روزانه تغذیه‌ای**ب. مراقبت‌های بهداشتی****ج. تردد شهری**

«مثل اکثر خانواده‌ها تلاش می‌کنم مواد غذایی سالم تهیه کنم از وقتی چیزها گرون تر شد من سویا را بیشتر وارد سبد غذایی‌مون کردم» و «هزینه خمیر دندان و مواد شوینده و پاک‌کننده هم از موضوعات تکرار شونده در منزل منه» (شرکت‌کننده سوم)

بودجه‌بندی میان مدت، یکی از مقولات سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد این افراد به شکل نانوخته بودجه‌بندی دارند؛ که شامل کدبندی‌های اولیه زیر بود:

الف. پرداخت هزینه مربوط به مسکن**ب. پرداخت هزینه‌های اتومبیل**

«پرداخت شارژ، تعمیرات، قبوض آب و برق و گاز و اجاره چیزهایی که شما هر ماه باید داشته باشی» (شرکت‌کننده دهم) و «ماشین‌ها معمولاً هزینه‌هایی را به ما تحمیل می‌کنند کارواش و بنزین که دیگه رو شاخش برای هر ماه» (شرکت‌کننده چهاردهم)

بودجه‌بندی سالانه، یکی از مقولات سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد این افراد به شکل نانوخته بودجه‌بندی برای سال دارند؛ که شامل کدبندی‌های اولیه زیر بود:

الف. تحصیلات فرزندان**ب. هزینه سفر****ج. پرداخت دستمزدها****د. چشم‌انداز آینده****ه. سرمایه‌گذاری****و پس از انداز**

«هرساله مجبورم به شکل کلی یا تدریجی برای تحصیلات بچه‌ها به فکر باشم» (شرکت‌کننده سوم)؛ «گاهی گوشه‌کنار یه پولی گیرم میاد پس از انداز می‌کنم البته به شکل طلا یا نقره» (شرکت‌کننده پنجم)

۵. کسب درآمد بیشتر

تحلیل مصاحبه‌های زنان موفق در مدیریت پول در طبقه متوسط نشان داد یکی از مقوله‌های هسته‌ای در مدیریت پول کسب درآمد بیشتر است که شامل مقولات سازمان دهنده کسب درآمد به کمک صرفه‌جویی و کسب درآمد به کمک فعالیت بیشتر بود.

کسب درآمد به کمک صرفه‌جویی، یکی از مقولات سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد این افراد به کمتر مصرف کردن و صحیح مصرف کردن اهمیت می‌دهند که شامل کدبندی‌های اولیه زیر بود:

الف. صرفه‌جویی در خرج‌های زندگی**ب. صرفه‌جویی در برج‌های زندگی**

«من معمولاً در مصرف آب و گاز و برق صرفه‌جویی می‌کنم نه جوری که بقیه اذیت بشن ولی هم برای منابع ارزش قائلم هم برای پول، هیچ‌وقت زیاد نمی‌پزم برای خودمون اما وقتی مهمون دارم دو نفر اضافه‌تر حساب می‌کنم»

کسب درآمد بیشتر، یکی از مقولات سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد این افراد به کسب درآمد بیشتر حتی اندک اهمیت می‌دهند که شامل کدبندی‌های اولیه زیر بود:

الف. پیدا کردن منابع درمان بیشتر

ب. شاغل شدن کلیه اعضای در سن کار

ج. وارد شدن به مشاغل خانگی

د. گرفتن وام برای کسب و کار

و. پیدا کردن منابع سرمایه‌گذاری

«من به کاری که کردم این بود که تلاش کردم شرکای خوب پیدا کنم تا سود خوب بگیرم بیاد پول کم را همیشه باهانش کاری کرد ولی پول زیاد را چرا مثلاً دو بار خونه شراکتی خریدم که کلی زندگیم را جلو برد» (شرکت‌کننده سوم)

۶. همدلی مالی

یکی از مقولات هسته‌ای حاصل از تحلیل داده‌ها همدلی مالی بود که نشان می‌داد در مدیریت مالی موفق توجه به دیگران نیز حائز اهمیت است و آنان به دیگران نیز توجه دارند و تنها خودمحور نیستند. این مقوله هسته‌ای شامل مقولات سازمان دهنده زیر بود:

همدلی مالی مبتنی بر فضائل اخلاقی، یکی از مقولات سازمان دهنده بود که نشان می‌داد افراد موفق در مدیریت مالی به دیگران نیز توجه دارند و این توجه ورای وظایف شرعی و عرفی در حیطه اخلاق قرار می‌گرفت که شامل کدبندی‌های اولیه زیر بود:

الف. بخشش

ب. صدقه

ج. مشارکت در قرض‌الحسنه

د. مشارکت اجتماعی

همدلی مالی مبتنی بر حقوق، کد محوری دیگری بود که نشان می‌داد در مدیریت موفق پول ارزش‌ها نیز حائز اهمیت است و افراد مبتنی بر ارزش‌هایشان به خصوص با توجه به ارزش‌های مذهبی پولی را هزینه می‌کنند که شامل کدبندی‌های اولیه زیر بود:

الف. پرداخت وجوهات شرعی

ب. حمایت مالی از بستگان

«خداوند میگه اول به فامیلت کمک کن من تو فامیلمون هم اوضاعشون خوبه به جز سه تا خانواده من حتماً ماهانه یا سالانه کمک‌هایی را بهشون می‌رسونم» (شرکت‌کننده هفتم)

۷. آموزش مالی

آموزش مالی دیگر کد هسته‌ای حاصل از تحلیل داده‌ها بود که نشان می‌داد که افراد موفق در مدیریت پول مایل بودن تا تجارب خود را به فرزندان‌شان انتقال دهند و کدهای سازمان دهنده آن عبارت بودند از: آموزش-های خودمحور و آموزش‌های خانواده محور.

آموزش‌های خودمحور، کد سازمانی دهنده‌ای بود که نشان می‌داد در مدیریت پول یادگیری نیز سهم به سزایی دارد و فرد به دنبال آن است تا مهارت‌هایی را در حیطه شغل خودش کسب کند یا مهارت‌های کاری دیگری را کسب نماید که برایش تولید درآمد نماید این مقوله سازمان دهنده شامل کدهای اولیه زیر بود:

شرکت در دوره‌های آموزش مهارت‌های شغلی

شرکت در دوره‌های کاری

آموزش مستقیم به فرزندان

«من چندین دوره در کارگاه‌های مختلف ارتقاء مهارت‌های شغلی شرکت کردم و گواهی فعالیت در اون حیطه را گرفتم که خیلی کمکم کرد» (شرکت‌کننده هشتم)

آموزش مالی برای خانواده دیگر کد سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد مدیریت موفق پول با آموزش همراه است و شامل کدهای باز زیر بود:

آموزش غیرمستقیم به فرزندان

«وقتی پسرم بزرگ شد ماه به ماه بخشی چشم‌گیری از خرج خونه را می‌ریختم به کارش و اون هزینه‌ها را تنظیم می‌کرد»

۸. آینده‌نگری مالی

یکی دیگر از مقولات مستخرج از تحلیل داده‌ها آینده‌نگری مالی در مدیریت پول بود؛ که نشان می‌داد این افراد در زندگی حتماً به آینده نگاه می‌کنند و برای آن برنامه دارند این مقوله شامل این مقولات سازمان دهنده بود: آینده‌نگری مالی خودمدار و آینده‌نگری مالی دیگر مدار.

آینده‌نگری مالی خودمدار به این نکته اشاره داشت که در مدیریت مالی موفق افراد دست به فعالیت‌هایی می‌زنند که مطمئن باشند می‌توانند در سنینی که فاقد قدرت کار کردن هستند قدرت تأمین هزینه‌های زندگی خودشان را دارند که شامل کدهای اولیه زیر بود:

الف. توجه داشتن به بیمه

ب. توجه به پس‌انداز

ج. اجتناب از خرید بی‌جا

د. دادن هدیه به شکل سرمایه

«تا یه پولی جمع می‌کردم بدو طلا می‌خریدم و واقعاً این پس‌انداز کوچیک یه جا به دادم می‌رسید» (شرکت‌کننده یازدهم)

«پول برام ارزش داره نمی‌زارم بی‌خود تلف بشه و خرج چیزای الکی خیلی فکر می‌کنم و خرید می‌کنم» (شرکت‌کننده هفتم)

آینده‌نگری مالی دیگر، مدار مقوله سازمان دهنده دیگری در این مقوله بود که نشان می‌داد این افراد دغدغه فرزندان را نیز داشتند و شامل کدهای اولیه زیر بود:

الف. جستجوی شریک مالی مناسب

ج. تهیه مسکن و امکانات مالی برای فرزندان

۹. ویژگی‌های فردی مؤثر در مدیریت پول

مقوله هسته‌ای دیگر که حاصل از تحلیل داده‌ها بود ویژگی‌های فردی مؤثر در مدیریت پول بود که نشان می‌داد این دسته از افراد خودشان دارای ویژگی‌هایی هستند که به آن‌ها در مدیریت پول کمک می‌نماید و شامل کدهای سازمان دهنده باورهای مالی و رفتارهای مالی بود.

باورهای مالی، کد سازمان دهنده‌ای بود که نشان می‌داد مدیریت پول متأثر از باورهاست این باورها در یک نگاه کلی به‌گونه‌ای هستند که می‌توانند مدیریت پول را آسان سازند؛ که شامل کدهای اولیه زیر بود:

الف. دغدغه‌مندی

ب. باور به حفظ تعادل در خرج و جمع کردن پول

ج. باور به مشارکت اجتماعی

د. باور به کارگشایی و رزاق بودن خدا

ه. باور به پول وسیله ارزشمند نه هدف ارزشمند

من همیشه دوست داشتم از جهت مالی پیشرفت کنم و اتفاقاً این میل باعث شد تا دغدغه اینا داشته باشم که منابع مالی اطرافم را که میتونم ازش کسب درآمد داشته باشم پیدا کنم (شرکت‌کننده سوم) من معتقدم پول باید بین افراد جامعه دستگردون بشه جمع کردن پول مثلاً به شکل طلا و زمین بیش از اندازه ممکنه باعث بشه تو پولدار بشی ولی به سایر آدم‌ها لطمه میزنه و نمیداره از زندگی لذت ببری آدم‌هایی دیدم که فقط دوست دارند پول جمع کنند و مثل بدبختا زندگی می‌کنند آدم‌هایی دیدم که فقط خوش بودن و بیچاره شدن (شرکت‌کننده چهارم)

رفتارهای مالی، دیگر مقوله سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد باور به تنها مکفی نیست باید رفتارهای صحیح مالی را نیز بها داد و اهمیت بخشید این مقوله سازمان دهنده شامل کدهای اولیه زیر بود:

الف. عادت به پس از انداز

ب. حسابگری

ج. مراقبت از مسکوکات و اسناد مالی

د. دقت در تنظیم اسناد مالی

و. بهره‌برداری صحیح از منابع

«تو محیط کار باید حسابگر باشی برنامه کارت دست باش من همیشه ریز به ریز حسابام را دارم» (مشارکت‌کننده اول)

۱۰. ارتباطات مؤثر در رشد مالی

ارتباطات مؤثر در رشد مالی دیگر مقوله هسته‌ای مستخرج از تحلیل داده‌ها بود که نشان می‌داد ارتباطات در رشد و یا سقوط مالی حائز اهمیت هستند این کد هسته‌ای شامل کدهای سازمان دهنده حمایت مالی دیگران و الگوهای مناسب مالی بود.

حمایت مالی دیگران یکی از کدهای سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد در مدیریت پول و رشد مالی ارتباطات حائز اهمیت است این کد محوری شامل کدهای اولیه زیر بود:

الف. استفاده از امکانات دیگران

ب. دریافت کمک بلاعوض از دیگران

ج. دریافت قرض الحسنه از دیگران

د. حمایت اولیه مؤثر بستگان

و. بردن ارثیه مؤثر

«می‌خواستیم خونه بسازیم و پدرم از پسر عموش که خونه خالی داشت خواست که اگه میشه به مدت یک سال خونش را به ما میده

اونم داد و ما تو اون مقطع اجاره ندادیم و این تو اون مقطع باعث شد زودتر خونمون تموم بشه» (شرکت کننده سوم)

الگوهای مناسب مالی، دیگر کد سازمان دهنده در این مقوله هسته‌ای بود که نشان می‌داد افراد موفق در مدیریت و رشد مالی با افرادی سروکار داشتند که آن‌ها هم موفق بودند از لحاظ مالی و شامل کدهای باز زیر بود:

الف. داشتن دوستان پولدار

ب. داشتن دوستان صرفه‌جو

«معاشرت با دوستای پولدار باعث شد آرزوی پولدار شدن داشته باشم و به دنبال پولدار شدن باشم» (شرکت کننده چهارم)

«با آدم‌هایی رابطه داشتم که جالب از پولاشون استفاده می‌کردند همه خرج می‌کردند هم خرج بیخود نمی‌کردند این کار برای من خیلی الهام‌بخش بود» (شرکت کننده ششم)

بحث و نتیجه‌گیری

به‌منظور شناسایی مؤلفه‌ها و عوامل مؤثر بر مدیریت موفق پول و ارائه الگویی از تجربه زیسته زنان متأهل از طریق مصاحبه نیمه ساختاریافته اطلاعات کسب شد. نتایج تحلیل محتوای مصاحبه نیمه ساختاریافته عمیق با زنان، از روش تحلیل مضمون به روش شش مرحله‌ای براون و کلارک (۲۰۰۶) استفاده و داده‌های مستخرج از مصاحبه با زنان طبقه متوسط تحلیل شد. در این پژوهش ۱۰ مقوله هسته‌ای ۲۶ مقوله سازمان دهنده و ۸۹ کد اولیه استخراج شد. نتایج نشان داد که نقش زنان در مدیریت پول موفق در خانواده از ده مقوله هسته‌ای کاهش هزینه‌ها، اولویت‌بندی هزینه‌ها، توافقات مالی، بودجه‌بندی مالی، کسب درآمد بیشتر، همدلی مالی، آموزش مالی، آینده‌نگری مالی، ویژگی‌های مؤثر در مدیریت پول و ارتباطات مؤثر در رشد مالی

برخوردار هستند. با توجه به نتایج به دست آمده از تحلیل مصاحبه با زنان و مرور پژوهش‌های داخلی و خارجی، به صورت مستقیم پژوهش‌هایی در راستا با نتایج به دست آمده یافت نشد؛ با این حال یافته‌های پژوهش‌های صادقی آرانی و همکاران (۱۳۹۸)، علیرضائزاد و زنگنه (۱۳۹۷)، خاکپور مروستی (۱۳۹۴)، مختاری و همکاران (۱۳۹۲)، علیرضائزاد و حایری (۱۳۹۰)، پپ و همکاران (۲۰۰۹) و واگلر و پال (۱۹۹۴) نشان دادند پول، جنسیت، ساختار قدرت در خانواده و احترام از عوامل مؤثر و اساسی موفقیت در یک خانواده بوده و نقش زن غیرقابل انکار است؛ از این رو، در نظریه فرهنگ ملی هافستد و در بعد زن خویی و مرد خویی اهمیت تفاوت‌های جنسیتی از لحاظ نقش‌های اجتماعی بررسی می‌شود. در فرهنگ‌های مرد خویی در مقابل فرهنگ زن خو، افراد تمایل به رقابت دارند و قدرت به منزله یک ارزش شناخته می‌شود و ارزش‌های قاطعانه از جمله موقعیت، پول و جسارت غالب است؛ اما در جوامع زن خو مهربانی، حفظ امنیت و مراقبت از خانواده از اهمیت بالایی برخوردار هستند (هافستد، ۲۰۱۱)؛ به عبارت دیگر، همسو با فرهنگ ملی زن خویی، نگرش زنان به پول بیش از آن که ابزاری برای کسب قدرت باشد وسیله‌ای برای تأمین امنیت خود و اطرافیانش است (صادقی آرانی و همکاران، ۱۳۹۸)؛ همچنین، نتایج نشان می‌دهد زنان بررسی شده میزان پول به دست آمده را بازتاب تلاش و کوشش خود برای دستیابی به آن می‌دانند؛ اما هیچ‌گاه نسبت به مقدار آن احساس کفایت نداشته‌اند.

زلیزر (۲۰۰۸) معتقد است که فرهنگ خانواده متضمن برابری اعضای آن نیست و جنسیت در مصرف صندوق پول خانگی مؤثر است؛ پول خانگی نه تنها با جنسیت، بلکه با طبقه اجتماعی هم در ارتباط است. در پژوهش زلیزر زنان طبقه کارگر با به کارگیری اصول اقتصاد خانگی می‌توانستند مورد حسادت زنان ثروتمند قرار بگیرند؛ پول آماده در دست زنان کارگر به ندرت، با سیاست مالی خانواده تعیین می‌شد. پول خانگی توسط عقاید، زندگی خانوادگی، جنسیت، روابط قدرت و طبقه اجتماعی قالب می‌گیرد؛ مثلاً پولی که برای زن در نظر گرفته می‌شود - صرف نظر از مقدار آن - به طور سنتی برای خرید خاصی مثل لباس در نظر گرفته شده و جدا از پول «واقعی» است که شوهر کسب می‌کند؛ بدین ترتیب پول خانگی به منظور مخارج زن توسط شوهر در نظر گرفته شده و باید صرف همین مخارج شود (صادقی آرانی و همکاران، ۱۳۹۸). پول و قدرت در خانواده حتی درون یک طبقه مشخص اقتصادی، مفاهیمی عمیقاً جنسیتی هستند. این شاید برجسته‌ترین نکته‌ای است که در یافته‌های این پژوهش می‌توان دید. قدرت زنانه که به نفوذ نزدیک است، با مدیریت پول مردانه، تولید پول نادیدنی؛ تکیه بر سرمایه احساسی، پس‌انداز و مهم‌تر از همه هم‌نواپی با شوهر به دست می‌آید. این قدرت مجاب‌کننده، منفعل و از نوع اقتدار اجرایی بوده و در نزد این زنان، با کسب درآمد یعنی تولید پول دیدنی، رابطه چندانی ندارد. رابطه درهم‌تنیده پول زنانه و قدرت زنانه، روابط همسران را در یک طیف از وضعیت نسبتاً بسامان و مسالمت‌آمیز به عنوان مدارای همدلانه تا وضعیت بحرانی خشونت اقتصادی؛ قرار می‌دهد. زنان با استفاده از راهبردهای آیین‌های مبادله پول و سازگاری برآند تا رابطه را در نقطه‌ای از طیف که به مدارای همدلانه نزدیک‌تر است، حفظ کنند. این به آن معنا نیست که در این وضعیت خشونت اقتصادی رخ نمی‌دهد، بلکه شرایط قابل مدیریت است و بحرانی نمی‌شود (علی‌نژاد و زنگنه، ۱۳۹۷).

مشاهده حالت‌ها و زبان بدن مصاحبه‌شوندگان در حین مصاحبه و بحث‌های گروهی متمرکز نشان می‌دهد که آن‌ها در تعریف مفهوم قدرت زنانه دچار ابهام هستند؛ در طول مصاحبه زمانی که سؤال «به نظر شما زن قدرتمند در خانواده چگونه زنی است» مطرح می‌شد، تقریباً تمام مصاحبه‌شوندگان پس از مکث طولانی، از آواهای مختلفی مثل «امممم» یا واژه «چیز» استفاده می‌کردند که بیانگر نوعی سردرگمی برای پاسخ است؛ اظهارات این زنان نشان می‌دهد که تفکیک جنسیتی مشخصی برای قدرت در خانواده قائل هستند؛ این مرزبندی جنسیتی در مقوله قدرت در خانواده، نشان می‌دهد که قدرت نیز مانند پول در خانواده یک مفهوم یکدست و واحد نیست و حتی درون یک طبقه اقتصادی مشخص، جنسیت با تأثیرگذاری بر قدرت، کیفیت متفاوتی تولید می‌کند که می‌توان از آن به عنوان قدرت زنانه در مقابل قدرت مردانه یاد کرد. از سوی دیگر مفهوم قدرت در خانواده چندان شفاف نیست؛ اما پول به مثابه نماد شاخص سرمایه اقتصادی در خانواده پیوند عمیقی با مفهوم قدرت دارد. برخی جامعه‌شناسان، قدرت در خانواده را معادل قابلیت و امکانات نسبی هر یک از همسران برای تعیین شیوه‌های زندگی مشترک در نظر می‌گیرند. برخی صاحب‌نظران نیز تصمیم‌گیری را به عنوان مصداق مفهوم قدرت در خانواده به کار می‌برند؛ وقتی سؤال می‌شود چه کسی اعمال قدرت می‌کند، این امر به طور خاص متوجه تصمیم‌گیری‌ها در خانواده است. به زعم لوکس وجه دیگر قدرت به تصمیم‌گیری برای عمل برمی‌گردد. نحوه و شیوه تصمیم‌گیری در خانواده را می‌توان به شکل‌های ترغیب، تحریک، اجبار و فعال کردن تعهد افراد دید. این وجوه را می‌توان به آن نوع ضمانت‌های اجرایی دویخشی (مثبت و منفی) مربوط دانست که ممکن است فرد در تلاش برای تضمین دستیابی به هدف خود از آن‌ها استفاده کند؛ ابزارهایی که «دیگری» در رفتار دیگران تغییر ایجاد می‌کند (لوکس، ۱۳۹۳)؛ گیدنز معتقد است زنان غالباً در درون خانواده قدرتمندند؛ اما ممکن است نفوذ خود را به طور غیرمستقیم اعمال کنند در حالی که مردان می‌توانند به طور مشروع در زمینه خانوادگی مدعی باشند (گیدنز، ۱۳۹۰).

در مجموع می‌توان گفت، زنان در نگاه به پول ممکن است دیدگاه ابزاری داشته باشند به این معنا که به پول به عنوان ابزاری برای اكمال خود، ارزشمندی، عزت‌نفس و دستیابی به قدرت نگاه کنند. همچنین بر اساس رویکرد نیازهای مازلو می‌توان انتظار داشت که زنان نیازهای خاصی را بسط دهند که آن‌ها را برمی‌انگیزاند تا به تجربیاتشان به شیوه‌های متفاوتی پاسخ دهند. برای زنان شاغل که نیازهای اولیه‌شان مرتفع شده، بایستی به نیازهای سلسله مراتب بالاتر مرود توجه واقع شود؛ این در حالی است که برای زنان خانه‌دار که ممکن است برخی نیازهای اولیه‌ی آن‌ها مرتفع نشده باشند، اولویت با نیازهای سلسله مراتب پایین‌تر خواهد بود، زیرا بر اساس این

دیدگاه، افراد در جامعه یا در خانواده ممکن است به شکلی مزمین بر نیازهای سلسله مراتب پایین‌تر و مرتبط با رفاه مادی، سلامت فیزیکی تأکید کنند تا نیازهای سلسله مراتب بالاتر مثل خود شکوفایی، تعلق، رضایت، زیبایی‌شناختی و کیفیت زندگی. همچنین بر اساس نظریه‌ی اكمال خود، افرادی که ادراک خود-ناهماهنگی می‌کنند یا حسی از عدم کمال در خود دارند، برانگیخته می‌شوند تا این ناهماهنگی یا عدم اكمال را از طریق دارایی‌های مادی نمادین مثل اقلام پوششی جبران کنند؛ این شکل از ناهماهنگی ممکن است خود را به شکل مدیریت مصرف، خرید، پس‌انداز و نیز مدیریت مشارکت اقتصادی در خانواده نشان دهد. از محدودیت‌های این پژوهش شناسایی زنان در امور مدیریت موفق مالی بود که با مشقت همراه بود؛ همچنین در تحقیقات دانشگاهی نیز نگرش‌ها و ارزش‌های خانواده و گونه‌های مختلف ارزشی در حوزه مدیریت مالی

مؤثر بر زندگی زناشویی و خانواده‌های ایرانی به ویژه نقش زنان در اداره خانواده مغفول مانده و تحقیقات اندکی در این حوزه انجام شده است. تحقیقات کمی و کیفی در گونه شناسی ارزش‌های خانوادگی، شیوه‌های مدیریت موفق مالی و نقش پررنگ زنان در خانه و خانواده پیشنهاد می‌شود.

موازین اخلاقی

در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری حین مصاحبه رعایت شد. با توجه به شرایط و زمان انجام مصاحبه ضمن تأکید به محرمانه بودن پاسخ‌ها، شرکت‌کنندگان در مورد خروج از پژوهش مختار بودند.

سپاسگزاری

از همه زنان شرکت‌کننده در مصاحبه که در اجرای این پژوهش همکاری داشتند؛ تشکر و قدردانی می‌شود.

مشارکت نویسندگان

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری نویسنده اول بود که در تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۸ توسط معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) به تصویب رسیده است و همه نویسندگان این مقاله نقش یکسانی در طراحی، مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، گردآوری مصاحبه و تحلیل آن، پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی سازی نقش یکسانی داشتند.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

- ایمان، محمدتقی، و نوشادی، محمدرضا. (۱۳۹۰). تحلیل محتوای کیفی. فصلنامه پژوهش، ۳(۲): ۱۵-۴۴.
- بوردیو، پیر. (۱۳۹۲). نظریه کنش. ترجمه مرتضی مردی‌ها؛ تهران: انتشارات نشر نگار
- توسلی، افسانه، و طاهری، نرگس. (۱۳۹۳). بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر اختلاف‌ها و تعارضات اقتصادی زندگی زناشویی زنان شاغل و خانه‌دار شهر تهران. فصلنامه بررسی مسائل اجتماعی ایران، ۵(۲): ۳۹۰-۳۶۵.
- خاکپور مروستی، الهه. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر تفاوت در کنش‌های اقتصادی زوجین بر تعارضات خانوادگی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات تهران.
- خطیب، سیدمهدی. (۱۳۹۰). این نقش‌ها واقعی است: نقش‌های زناشویی. تهران: انتشارات موسسه آموزش و پژوهشی امام خمینی (ره).
- سیدمن، ایروینگ. (۱۳۹۴). روش‌شناسی مصاحبه در پژوهش کیفی. ترجمه مجتبی حبیبی، هاشم جبرائیلی و غلامرضا یادگارزاده، تهران: انتشارات فرهنگ شناسی، ۳۴-۴۶.
- شیخ هادی سیروئی، رحمان، مدنی، یاسر، و غلامعلی لواسانی، مسعود. (۱۳۹۶). اثربخشی رفتار درمانی دیالکتیک بر سبک‌های مدیریتی تعارض زوجین پرتعارض. فصلنامه سلامت جامعه؛ ۱۱(۳ و ۴): ۵۵-۴۷.

علیرضانژاد، سهیلا، زنگنه، نیکزاد. (۱۳۹۷). دسترسی به پول و مناسبات قدرت در روابط همسران: مطالعه‌ای در اجتماع محلی زنان «دستان سبز» و «تکیه شهدا». فصلنامه علوم اجتماعی، ۲۷(۸۰): ۱۶۵-۲۰۸.

علیرضانژاد، سهیلا، و حائری، شهلا. (۱۳۹۰). پول، جنسیت، توسعه: مطالعه موردی صندوق اعتبارات خرد زنان. برنامه‌ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، ۳(۷): ۱۹۱-۲۳۱.

فتح‌اله زاده، نوشین، میرصیفی فرد، لیلا، کاظمی، مهناز، سعادت، نادره، و نوایی نژاد، شکوه. (۱۳۹۶). اثربخشی غنی سازی زندگی زناشویی بر اساس نظریه انتخاب بر کیفیت روابط زناشویی و صمیمیت زوج‌ها. فصلنامه روانشناسی کاربردی، ۴۳(۳): ۳۷۲-۳۵۳.

فتحی، الهام، اسمعیلی، معصومه، فرحبخش، کیومرث، و دانش پور، منیژه. (۱۳۹۴). بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر اختلاف‌ها و تعارضات اقتصادی زندگی زناشویی زنان شاغل و خانه‌دار شهر تهران. فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان درمانی، ۶(۲۴): ۵۴-۲۹.

صادقی آرانی، زهرا، مزروعی نصرآبادی، اسماعیل، و مصلحی وادقانی، مهدیه. (۱۳۹۸). واکاوی نگرش‌ها و باورهای پولی زنان و بررسی نقش اشتغال و شخصیت بر آن. زن در توسعه و سیاست: ۱۷(۴): ۵۱۳-۵۳۸.

گیدنز، آنتونی. (۱۳۹۰). جامعه‌شناسی. ترجمه: منوچهر صبوری، تهران: نشر نی، چاپ هشتم.

لوف، هانیه، شکری، امید، و قنبری، سعید. (۱۳۹۳). نقش واسطه‌ای مدل‌های ارتباطی زوجین در رابطه بین تعارض زناشویی و مشکلات درونی سازی و برونی سازی شده دختران، روانشناسی خانواده. ۱(۲): ۳-۱۸.

لوکس، استیون. (۱۳۹۳). قدرت؛ فرانسائی یا شر شیطانی. ترجمه: فرهنگ رجایی، تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی

References

- Blanchard, V. L. (2008). Does marriage and relationship education improve couples' communication? A meta-analytic study. Unpublished MA Thesis, Brigham Young University.
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3 (2): 77-101
- Chapman, A. R. & Cattaneo, L. B. (2013). American Muslim marital quality: A preliminary investigation. *Journal of Muslim Mental Health*, 7(2): 1-24.
- Heller, D., Watson, D., and Ilies, R. (2014). The role of person versus situation in life satisfaction: a critical examination. *Psychological Bulletin*, 130(4): 574-600.
- Hofstede, G. (2011). Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context. *Online Readings in Psychology and Culture*, Unit 2. Retrieved from <http://scholarworks.gvsu.edu/orpc/vol2/iss1/8>
- Finkel, E.J., Slotter, E.B., Luchies, L.B., Walton, G.M., & Gross, J.J. (2013). A Brief Intervention to Promote Conflict Reappraisal Preserves Marital Quality. *Over Time. Psychological Science*. 4(1): 1-7.
- Fitzpatrick, M. A., & Koener, A. F. (2010). Family communication schema effect on children's resiliency. In S. Dunwoody, L. Becker, D. McLeod, & G. Kosick (Eds.), and the evolution of key mass communication concepts: Honoring Jack M. McLeod (pp. 113-138). Cresskill, NJ: Hampton.
- Gottman, J. M. (2011). *The science of trust: Emotional attunement for couples*. New York: Norton.
- Gottman, J. M., & Gottman, J. S. (2013). *The art & science of love: A weekend workshop for couples*. Seattle, WA: The Gottman Institute.
- Gottman, J. M., & Gottman, J. S. (2015). *10 Principles for Doing Effective Couples Therapy* (Norton Series on Interpersonal Neurobiology). New York: Norton. pp: 32-70.

- Kepler, A. (2015). Marital Satisfaction: The Impact of Premarital and Couples Counseling. Master of Social Work Clinical Research Papers. 26-49.
- Koerner, A. F., & Fitzpatrick, M. A. (2012). Understanding family communication patterns and family functioning: The roles of conversation orientation and conformity orientation. *Annals of the International Communication Association Journal*, 26(1): 36–65.
- Kvale, S. (2006). *Interviews: An Introduction to Qualitative research interviewing*. Thousand Oaks, C.A: Sage
- Lee, A. S. (2013). Young adults committed romantic relationships: A longitudinal study on the dynamics among parental divorce relationships with mother and father, and childrens committed romantic relationship. Unpublished for the degree of doctor the University of Arizona.
- Ngozi, O. Peter, N. & Stela, A. (2013). The Impact of Marital Conflicts on the Psychosocial Adjustment of Adolescents in Lagos Metropolis, Nigeria. *Journal of Emerging Trends in Educational Research and Policy Studies*. 320-326.
- Schrodt, P., Ledbetter, A. M., & Ohrt, J. K. (2007). Parental confirmation and affection as mediators of family communication patterns and children's mental well-being. *Journal of Family Communication*, 7: 23–46.
- Vogler, C, Clare L., & Wiggins R.D. (2007). Money, Power and Spending Decisions in Intimate Relationships, *black well/ journals/ sore. V56-il/Sore 719*
- Zelizer, V. (2008). The Social Meaning of Money, *The American Journal of Sociology*, 95(2): 24-36

Discovering the Determinants of Successful Money Management in Married Women: A Qualitative Study Based on the Grounded Theory

Kobra. Asadi¹, Zahra. Yousefi^{*2} & Ali. Mahdad³

Abstract

Aim: The present study aimed to discover determinants of successful money management in married women. **Methods:** The research was conducted with a qualitative method using the grounded theory. Participants were selected by a purposive sampling method and 14 married women were finally interviewed with the semi-structured method until the theoretical saturation, and the results were analyzed using a method by Brown and Clark (2006). **Results:** In the study, 10 core categories, 26 organizing categories, and 88 primary codes were extracted. The results indicated that the roles of women in successful money management in the family included ten core categories, namely cost reduction, cost prioritization, financial agreements, financial budgeting, more earning, financial empathy, financial education, financial foresight, effective characteristics in money management, and effective communication in financial growth. **Conclusion:** Family financial management is an important dimension of marital life, and the women's role is important in this management; hence, the effect of women in successful money management is critical in today's families.

Keywords: Successful management; Money; Financial management; Family

1 . PhD student, Department of Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

2 . ***Corresponding Author:** Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran Z.yousefi1393@khuif.ac.ir

3 . Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran